

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

_____ Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
_____ Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми
_____

Розробник: асистент кафедри національної безпеки, публічного управління та
адміністрування Ніна ПОПОВИЧ

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 18/2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційна політика» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		4-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5,375	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		32 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		– год.
		Самостійна робота
86 год.		
		Вид контролю: залік

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 42, 6 % аудиторних занять, 57, 4 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування навичок та знань здобувачів вищої освіти для роботи в аналітичних відділах центральних та місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування, прес-служби державних органів влади політичних партіях і громадських організаціях корпусу професійних працівників, що володіють комплексом вмінь та навичок аналізу інформації.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- оволодіння студентами системою знань з основ теорії і практики інформаційної політики, основні поняття, терміни і визначення в галузі інформаційної політики;
- з'ясування здобувачами сутності і значення сучасних засобів масової інформації та їх ролі в процесах державотворення в демократичному суспільстві;
- засвоєння студентами теоретичних та практичних засад здійснення інформаційної політики;
- прищеплення навичок наукового пошуку, вміння накопичувати та обробляти інформацію;
- засвоєння та застосування досвіду здійснення інформаційної політики в зарубіжних країнах;
- здобуття студентами навичок аналітичної діяльності щодо інформаційного простору, щодо визначення специфіки інформаційного простору України;
- розвиток сучасного мислення щодо визначення пріоритетних напрямів сучасної інформаційної політики і розвитку інформаційного суспільства в Україні;

Після вивчення навчальної дисципліни студенти будуть **знати:**

- концептуальні засади державної інформаційної політики в сфері публічного управління, особливості сучасних моделей та форм здійснення державної інформаційної політики;
- цілі державної інформаційної політики та принципи формування управлінських рішень для їх досягнення;
- механізми формування та реалізації інформаційної політики;
- загальні тенденції державної інформаційної політики європейських країн та їх корисність для України;
- основні заходи в галузі реалізації державної інформаційної політики у відповідній сфері регіону,

вміти:

- розробляти і застосовувати на практиці механізми формування та реалізації інформаційної політики на національному, регіональному та місцевому рівнях;
- аналізувати поточний стан законодавства України і напрямки змін для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 5

успішного надання управлінських послуг у інформаційній сфері;

- орієнтуватися в сучасних засобах організації та ведення інформаційних війн та вміння розпізнавати види та форми інформаційної зброї.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;

– *уміння виступати привселюдно*: вміння публічно та професійно презентувати результати власних досліджень;

– *гнучкість і адаптивність*: уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, доброчесність, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства

Інформаційна політика та безпека на сучасному етапі. Інформація та знання як головні цінності інформаційного суспільства, на яких ґрунтується виробництво нової епохи. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики. Основні завдання інформаційної політики. Формування терміносистеми актуальної галузі знання: інформаційна сфера, національний інформаційний простір, інформаційний потенціал, інформаційна безпека.

Тема 2. Правові основи регулювання інформаційної діяльності в Україні.

Доктрина інформаційної безпеки України (25 лютого 2017 р.). Її принципи та основні положення. Створення системи державних стратегічних комунікацій. Закон України «Про інформацію» як базовий правовий акт у системі регулювання інформаційних відносин в Україні. Публічність інформації, запит на інформацію.

Тема 3. Міністерство культури та інформаційної політики (стратегічних комунікацій) України як центральний орган державної влади в галузі інформації.

Комунікативні кампанії міністерства. Створення 2 грудня 2015 р. Міністерства інформаційної політики України, основні результати його діяльності у 2018-2019 рр. Основні цілі та напрями діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України у 2020-2022 рр. Їх реалізація на сучасному етапі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 6

Реєстр нематеріальної культурної спадщини. Проєкт «Автентична Україна». Комунікативні кампанії Міністерства культури та інформаційної політики України. Проєкт «Україна. Гідність. Свобода. Креативність».

Тема 4. Державні органи в інформаційній сфері.

Інформаційна безпека та механізми її забезпечення. Основні функції Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. Створення Департаменту доступу до публічної інформації Офісу Президента України (серпень 2019 р.). Створення Міністерства цифрової трансформації України. Завдання у сфері інформатизації, електронного урядування, використання національних електронних інформаційних ресурсів. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України. Система державного інформаційного кіберзахисту.

Тема 5. Розвиток телерадіомовлення в Україні. Основні функції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Ліцензування телерадіомовлення. Держкомтелерадіо, його діяльність. Напрямок роботи: створення суспільно значущого контенту. Мультимедійна платформа іномовлення. Розвиток телерадіомовлення на тимчасово окупованих територіях. Діяльність Комісії з питань забезпечення стабільного функціонування системи національного телебачення і радіомовлення.

Тема 6. Центральні та регіональні інформаційні агентства України. Діяльність пресслужб в Україні. Правові основи діяльності інформаційних агентств в Україні. Закон України «Про інформаційні агентства». Основні види інформаційних агентств. Реєстрація інформаційних агентств. Провідні інформагентства України, їх діяльність. Спецпроєкти інформаційних агентств. Регіональні інформаційні агентства. Асоціація незалежних медіа-агентств. Пресслужби міністерств та відомств в Україні. Пресцентр Об'єднаних сил. Пресслужби обласних та районних державних адміністрацій.

Тема 7. Розвиток медіапростору в Україні. Державна підтримка книговидавничої справи в Україні. Реформа медіапростору. Протекціоністська політика держави у формуванні національного інформаційного простору: головні завдання. Друковані засоби масової інформації. Програми підтримки створення медіа продуктів, спрямованих на протидію інформаційній агресії. Нові засоби масової інформації та свобода слова в Україні. Розроблення та здійснення інформаційно-видавничих програм розвитку інформаційної інфраструктури. Національний і світовий вектори розвитку книговидавничого бізнесу. Департамент видавничої справи і преси Держкомтелерадіо. Книжкова палата України. Найбільші видавництва України. Мережі книжкових магазинів в Україні. Форуми видавництв. Міжнародний фестиваль «Книжковий арсенал».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/7

Тема 8. «Інформаційні війни», їх складові. «Інформаційні війни», їх складові. Рівні застосування інформаційної зброї. Психологічні операції як комунікативні технології. Пропаганда та її види. Асиметрична інформаційна дія. «Інформаційні війни» та національна безпека. Формування в українців стійкості до маніпуляцій та агресивних новин.

Тема 9. Формування позитивного іміджу України та українців у світовому інформаційному просторі. Засоби формування позитивного іміджу України. Проект «26 українців, що змінили історію». Популяризація України закордоном. Світовий Конгрес українців у 53 країнах світу. Співпраця зі Світовим Конгресом українців у просуванні позитивного іміджу України у світі.

Тема 10. Інформаційна політика України в рамках інтеграції до Європейського Союзу. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в Європейський Союз. Зростання ролі інформаційно-медійного чинника для визначення місця України в міжнародних відносинах. Відповідність інформаційної політики України європейським стандартам. Угода про асоціацію України та ЄС як основний інструмент зближення України з європейськими країнами. Програми та проекти в рамках Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 рр. Проект «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні». Саміти Україна – Європейський Союз. Досвід реалізації державної інформаційної політики в країнах Європейського Союзу.

Тема 11. Досвід інформаційної політики країн світу. Особливості інформаційної політики ЄС. Міжнародний досвід формування та становлення інституту інформаційної безпеки. Сучасна інформаційна політика США: досвід для України.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ								

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 8	

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства.	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 2. Правові основи регулювання інформаційної діяльності в Україні в умовах зовнішньої агресії	13	2	2	9	-	-	-	-
Тема 3. Міністерство культури та інформаційної політики України як центральний орган державної влади в галузі інформації.	14	4	4	6	-	-	-	-
Тема 4. Державні органи в інформаційній сфері.	14	4	4	6	-	-	-	-
Тема 5. Розвиток телерадіомовлення в Україні.	14	4	4	6	-	-	-	-
Тема 6. Центральні та регіональні інформаційні агентства України.	14	4	4	6	-	-	-	-
Тема 7. Розвиток медіапростору в Україні.	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 8. «Інформаційні війни», їх складові. «Інформаційні війни», їх складові.	14	4	4	6	-	-	-	-
Тема 9. Формування позитивного іміджу України та українців у світовому інформаційному просторі.	13	2	2	9	-	-	-	-
Тема 10. Інформаційна політика України в рамках інтеграції до Європейського Союзу.	13	2	2	9	-	-	-	-
Тема 11. Досвід інформаційної політики країн світу	13	2	2	9	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	150	32	32	86	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	32	32	86	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/9

5. Теми практичних заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1.		
1	Тема 1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства 1. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики. 2. Основні завдання інформаційної політики. 3. Формування терміносистеми актуальної галузі знання: інформаційна сфера, національний інформаційний простір, інформаційний потенціал, інформаційна безпека.	2
2	Тема 2. Правові основи регулювання інформаційної діяльності в Україні в умовах зовнішньої агресії. 1. Становлення інформаційного законодавства України 2. Законодавство України у сфері інформації 3. Трансформація інформаційного законодавства України після початку російської агресії 4. Створення системи державних стратегічних комунікацій.	2
3	Тема 3. Міністерство культури та інформаційної політики України як центральний орган державної влади в галузі інформації. 1. Комунікативні кампанії міністерства. 2. Створення 2 грудня 2015 р. Міністерства інформаційної політики України, основні результати його діяльності у 2018-2019 рр. 3. Основні цілі та напрями діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України у 2020-2022 рр. 4. Їх реалізація на сучасному етапі. Реєстр нематеріальної культурної спадщини. 5. Проект «Автентична Україна». 6. Комунікативні кампанії Міністерства культури та інформаційної політики України. 7. Проект «Україна. Гідність. Свобода. Креативність».	4
4	Тема 4. Державні органи в інформаційній сфері 1. Основні функції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. 2. Ліцензування телерадіомовлення. 3. Держкомтелерадіо, його діяльність. 4. Напрямок роботи: створення суспільно значущого контенту. 5. Мультимедійна платформа іномовлення. 6. Розвиток телерадіомовлення на тимчасово окупованих територіях.	4
5	Тема 5. Центральні та регіональні інформаційні агентства України. 1. Діяльність пресслужб в Україні. Правові основи діяльності інформаційних агентств в Україні. 2. Закон України «Про інформаційні агентства». Основні види	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
	інформаційних агентств. 3. Реєстрація інформаційних агентств. 4. Провідні інформадгентства України, їх діяльність. 5. Спецпроекти інформаційних агентств. 6. Регіональні інформаційні агентства. 7. Асоціація незалежних медіа-агентств. 8. Пресслужби міністерств та відомств в Україні.	
6	Тема 6. Центральні та регіональні інформаційні агентства України. 1. Діяльність пресслужб в Україні. 2. Правові основи діяльності інформаційних агентств в Україні. Закон України «Про інформаційні агентства». 3. Основні види інформаційних агентств. 4. Реєстрація інформаційних агентств. Провідні інформадгентства України, їх діяльність. 5. Спецпроекти інформаційних агентств. 6. Регіональні інформаційні агентства. Асоціація незалежних медіа-агентств.	4
7	Тема 7. Розвиток медіапростору в Україні. 1. Державна підтримка книговидавничої справи в Україні. 2. Реформа медіапростору. 3. Протекціоністська політика держави у формуванні національного інформаційного простору: головні завдання. 4. Друковані засоби масової інформації. 5. Програми підтримки створення медіа продуктів, спрямованих на протидію інформаційній агресії.	2
8	Тема 8. «Інформаційні війни», їх складові. «Інформаційні війни», їх складові. 1. Рівні застосування інформаційної зброї. 2. Психологічні операції як комунікативні технології. 3. Пропаганда та її види. 4. Асиметрична інформаційна дія. 5. «Інформаційні війни» та національна безпека. 6. Формування в українців стійкості до маніпуляцій та агресивних новин	4
9	Тема 9. Формування позитивного іміджу України та українців у світовому інформаційному просторі. 1.Засоби формування позитивного іміджу України. 2.Проект «26 українців, що змінили історію». 3.Популяризація України закордоном. 4.Світовий Конгрес українців у 53 країнах світу. 5.Співпраця зі Світовим Конгресом українців у просуванні позитивного іміджу України у світі.	2
10	Тема 10. Інформаційна політика України в рамках інтеграції до Європейського Союзу. 1. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/ 11

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
	Європейський Союз. 2. Зростання ролі інформаційно-медійного чинника для визначення місця України в міжнародних відносинах. 3. Відповідність інформаційної політики України європейським стандартам. 4. Угода про асоціацію України та ЄС як основний інструмент зближення України з європейськими країнами.		
11	Тема 11. Досвід інформаційної політики країн світу. 1. Особливості інформаційної політики ЄС. 2. Міжнародний досвід формування та становлення інституту інформаційної безпеки. 3. Сучасна інформаційна політика США: досвід для України	2	
РАЗОМ		16	

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства. 1. Зміна парадигми інформаційної політики після повномасштабного вторгнення. 2. Складові інформаційної політики держави.	10	-
2	Тема 2. Правові основи регулювання інформаційної діяльності в Україні в умовах зовнішньої агресії 1. Публічність інформації. 2. Запит на інформацію.	9	-
3	Тема 3. Міністерство культури та інформаційної політики України як центральний орган державної влади в галузі інформації. 1. Основні здобутки Міністерства інформаційної політики. 2. Прорахунки та недоліки політики МІП.	6	-
4	Тема 4. Державні органи в інформаційній сфері. 1. Діяльність Комісії з питань забезпечення стабільного функціонування системи національного телебачення і радіомовлення	6	-
5	Тема 5. Розвиток телерадіомовлення в Україні. 1. Пресцентр Об'єднаних сил. 2. Пресслужби обласних та районних державних адміністрацій.	6	-
6	Тема 6. Центральні та регіональні інформаційні агентства	6	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/ 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	України. 1. Пресслужби міністерств та відомств в Україні. 2. Пресцентр Об'єднаних сил. 3. Пресслужби обласних та районних державних адміністрацій.		
7	Тема 7. Розвиток медіапростору в Україні. 1. Нові засоби масової інформації та свобода слова в Україні. 2. Департамент видавничої справи і преси Держкомтелерадіо. 3. Книжкова палата України. Найбільші видавництва України.	10	-
8	Тема 8. «Інформаційні війни», їх складові. 1. Шляхи та способи протидії дезінформації та пропаганді. 2. Гібридні війни: кризь призму історії.	6	-
9	Тема 9. Формування позитивного іміджу України та українців у світовому інформаційному просторі. 1. Формування позитивного іміджу європейських країн: досвід для України. 2. Характеристика іміджу України на міжнародній арені.	9	
10	Тема 10. Інформаційна політика України в рамках інтеграції до Європейського Союзу. 1. Програми та проекти в рамках Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 рр. 2. Проєкт «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні». 3. Саміти Україна – Європейський Союз. Досвід реалізації державної інформаційної політики в країнах Європейського Союзу.	9	
11	Тема 11. Досвід інформаційної політики країн світу 1. Інформаційна політика держав в умовах війни історичний аспект (досвід Великої Британії під час Другої світової війни) 2. Інформаційна політика Канади на сучасному етапі розвитку.	9	
РАЗОМ		86	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 13

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальне завдання 1

Проаналізуйте моделі формування інформаційного суспільства:

- Європейська модель побудови інформаційного суспільства (у т.ч. досвід Фінляндії).
- Англо-американська модель (модель Силіконової долини).
- Азійська модель розвитку інформаційного суспільства: 1. Досвід «азійських тигрів» (Гонконг, Республіка Корея, Тайвань, Сінгапур). 2. Інформаційні стратегії Китаю та Японії.

Індивідуальне завдання 2

Опрацюйте інформаційне законодавство України та проаналізуйте, які зміни відбулися в ньому після 2022 р.

Індивідуальне завдання 3

Оберіть одне з центральних інформаційних агентств (наприклад, Укрінформ, Інтерфакс-Україна) та детально дослідіть його структуру та діяльність.

Індивідуальне завдання 4

Оберіть одну з ситуацій (наприклад, відкриття нового медичного центру, запуск освітньої програми або реагування на надзвичайну ситуацію). Підготуйте пресреліз від імені пресслужби відповідної державної установи. У групі проведіть симуляцію пресконференції, де один студент виступає в ролі пресслужби, а інші – журналістів. Оцініть ефективність комунікації та запропонуйте рекомендації щодо покращення роботи пресслужб.

Індивідуальне завдання 5

Оберіть одну з обласних державних адміністрацій (ОДА) або районних державних адміністрацій (РДА). Проведіть дослідження на основі їхніх офіційних сайтів та сторінок у соцмережах:

- Які питання висвітлюються на місцевому рівні?
- Як влада інформує громадськість про місцеві події, програми чи надзвичайні ситуації?
- Як часто оновлюється інформація?

Студент обирає на вибір одне індивідуальне завдання для виконання. Форма виконання – письмова робота обсягом 5-7 сторінок (розмір шрифту – 14 пунктів (для таблиць та рисунків – 12 пунктів), поля – 2 см, міжрядковий інтервал – 1,5 для таблиць та рисунків – 1).

Виконане індивідуальне науково-дослідне завдання подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни, не пізніше ніж за 1 місяць до іспиту. Можливий захист завдання шляхом усного звіту здобувача про виконану роботу (до 5 хв.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 14

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- Вербальні методи (лекція, пояснення);
- Наочні методи (презентація);
- Практичні методи (вирішення кейсів);
- Дискусійний метод;
- Дослідницький метод;
- Метод активного навчання (проведення ділових ігор);
- Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів:

- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання;
- Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів;
- Поточне тестування;
- Перевірка виконання індивідуальних завдань;
- Самооцінювання та взаємооцінювання ;
- Залік.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 15

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	60	60
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	40	40
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	10	10
2. Підготовка наукових статей	7	7
3. Підготовка тез доповідей наукових конференцій	3	3
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	10	10
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	30	30

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 16

Разом за виконання завдань під час навчальних занять	60	60

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{H3} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{H3}, \quad (1)$$

де P_{H3} – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та / або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 17

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	інформація	information
2	інформаційна політика	information policy
3	індустріальне суспільство	industrial society
4	інформаційне суспільство	information society
5	медіапростір	media space
6	громадянське суспільство	civil society
7	інформаційна безпека	information security
8	пропаганда	propaganda
9	політика м'якої сили	soft power politics
10	кібербезпека	cyber security
11	публічність інформації	publicity of information
12	запит на інформацію	request for information
13	інформаційний простір	information space
14	інформаційна сфера	information sphere
15	інформаційно-правовий простір	informational and legal space
16	сфера інформації	the sphere of information
17	інформаційний потенціал	information potential
18	інформаційний ресурс	information resource
19	інформаційні технології	information technologies
20	комунікації	communication
21	стратегічні комунікації	strategic communications
22	доктрина інформаційної безпеки	doctrine of information security

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/ 18

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
23	комунікаційний інструментарій	communication tools
24	реінтеграція	reintegration
25	інтеграція	integration

12. Рекомендована література

Основна література

1. Апостолук, О. З. "Державна інформаційна політика як стратегічна ціль України." *Інфраструктура ринку* 33 (2019): 48-54. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ifrcr_2019_33_9.pdf
2. Діордіца, І. В. "Кібербезпекова політика України: стан та пріоритетні напрями реалізації: монографія." *Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика»* (2018). URL: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/kipouk.pdf
3. Доктрина інформаційної безпеки України. № 47/2017. 25.02.2017. URL: <https://mip.gov.ua/documents/100.html>
4. Про Стратегію інформаційної безпеки: Указ Президента України; від 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0080525-21#Text>
5. Про затвердження Змін до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору: Рішення Нацради телерадіомовлення від 15.12.2022 № 766. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-23>
6. Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках: Постанова Кабінету Міністрів України; Стратегія від 15.12.2023 № 1322 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1322-2023-%D0%BF>
7. Хахановський В. Г. Актуальні питання інформаційного права [Текст] : навч. посіб. / [В. Г. Хахановський, О. В. Корнейко]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. – 258 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/366ad23a-245c-4e54-bb23-61b6aaa46d65/content>
8. Семен Н. Ф. (2019). Російські інтернет-ресурси як чинник інформаційної війни проти України: монографія (Doctoral dissertation, Dniprovs'kuj nacional'nyj universytet im. O. Hončara). URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.19/autoreferat_5bb2b747a54ef.pdf
9. Пунда О.О., Новицька, Н.Б., Добрянська, О.О. (2022). Принципи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 19

інформаційної політики в умовах війни та їх нормативно-правове закріплення.
URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/items/2f3149d6-0094-44c8-8fc0-9e1aad719469>

Допоміжна література

1. Державна інформаційна політика : метод. рекомендації до самостійної роботи /уклад. Н.В. Бем. Київ: НАУ, 2021.36 с.
2. Денисюк, Ж. З. "Пропаганда та контрпропаганда в контексті стратегій державної інформаційної політики." *Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: Державне управління* 32.71 (2021): 46-51.
3. Дегтяр О.А. Теоретико-прикладні проблеми державного управління в Україні / Навчальний посібник О.А.Дегтяр, А.О. Дегтяр, ХНУМГ, 2020. – С. 296.
4. Драгомирецька Н. М. Комунікативна діяльність в державному управлінні : навчальний посібник / Н.М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А.В. Букач. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017.180 с.
5. Європейські комунікації. Підручник / Макаренко Є. А., Ожеван М. А., Тихомирова Є. Б., Рижков М. М. Київ: Центр вільної преси. 2010. 536 с.
6. Інформаційна політика України: європейський контекст: монографія / Л. В. Губерський, Є. Є. Каменський, Є. А. Макаренко та ін. Київ: Либідь, 2007. 360 с.
7. Інформаційна політика в Україні: конспект лекцій. / Укладачі В.О. Шведун, Т.О.Луценко. Харків : НУЦЗУ, 2016. 40 с 3.2.15.
8. Поляруш А. А. Украина: эволюция «революций» / А. А. Поляруш, А. М. Юрченко. Київ: Саммит-книга, 2013. 219 с.
9. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика та інформаційні війни: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во НАДУ, 2012. 120 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.
2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.
3. globalEDGE / Michigan State University. URL: <https://globaledge.msu.edu>.
4. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.
6. Наукометрична база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic>.